Nro 54.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyżſzego Rządu Nayiaśnieyſzego CESARZA Imperatora Całey Roſsyi.

z Wilna 30. *Marca* / 10. *Aprila* *Roku* 1799. *we Srzodę.*

z Petersburga 18. V. S. 29. N. S. Marca.

Oddalony Roku 1797. ze ſłużby Półkownik Tinkow, znowu do niey przyięty ieſt w randze Generał Majora, i umieszczony w korpuſie Generała Infanteryi Benkendorfa. Uwolniony od ſłużby Generał Major Kuprejanow 2, przyimuie ſię do niey, i będzie Kommendantem w Pawłowſku. Leib gwardyi Siemionowſkiey Półkownik Fertcz przedtym uwolniony od ſłużby, teraz przyięty; umieszcza ſię w tymże Połku.

Flotta przeznaczona na kampanią teraznieyszego Roku pod kommendą Admirała von Kruze, powinna krążenie ſwoie rozciągnąć wzdłuż brzegow Pruſs i Pomeranii, zgromadzaiąc ſię w przypadku rozłączenia pod Gdańſkiem. Kommandor Nariszkin otrzymał ſtopień aktualnego Kammerhera. Tayni Konſiliarze: Graf Sołtikow 1. zoſtał Hofmiſtrzem, Graf Sołtikow 2. Koniuszym Dworu wielkiey Xiężniczki Maryi Pawłowny.

Aktualny ſtanu Konſiliarz Bażenow mianowany Wice Prezydentem Akademii Kunsztow. Aſtrachańſkiey Pałaty wtorego Departamentu Prezydent aktualny ſtanu Konſiliarz Putimcow zoſtał Smoleńſkim Wice Gubernatorem.

Za naywyższym roſkazem tayny Konſiliarz Neplujew donoſi niżey wyrażonym osobom, ktore prożbę podały do Tronu.

Kollezkiemu Aſsesorowi Brudnickiemu naznaczonemu na urząd w Gubernii Kamieniecko-Podolſkiey przez rządzący Senat, poźniey odsądzonemu dla tego iż ſię nie ſtawił na mieysce z przyczyny jakoby panuiących tamże chorob, teraz proszącemu ażeby mogł przyiść do ſłużby, dozwala ſię proſić o to w Senacie, ieżeli ſam ſiebie winnym nie znayduie.

Białoruſkiey Gubernii Obywatelowi Bielackiemu proszącemu o wydanie z banku wspomagaiącego na opłacenie długu, 7 tyſięcy rublow, ktore ma wrócić z dochodu iaki czynią iemu dusz 27; także wdowie obywatelce Kamieńſkiey proszącey o przeyrzenie ſprawy iey z rożnemi obywatelami o maiątek; i o wydanie z banku po 80. rubli na duszę; jako też na założenie fabryki, pod osobny n procentem 2, tyſięcy rubli; nadto ieszcze o darowanie iey ſtaroſtwa Kraſowſkiego; te wszyſtkie prożby jako nieporządne odrzucone zoſtały.

Szlachcicowi Krzyżanowſkiemu ſkarżącemu ſię na bywszego Gubernatora Wileńſkiego Tormaſsowa, za unikczemnienie zapisu od Corki jego darowanego na 40000, tyſięcy złotych, i proszącemu o rozebranie tey ſprawy w ſądzie Ziemſkim Wileńſkim, zoſtawuie ſię dochodzić własności według prawa.

Szlachcicowi Szalewiczowi donoszącemu o poniesionych przez ſię grabieżach pod czas byłego w Polszcze zamieszania, i proszącemu o względy Monarsze, odpowiedziano, że na to niema naywyższego zezwolenia.

Szlachcicowi Zambrzyckiemu ſkarżącemu ſię na Połockiego Kupca Dubinę o nie wydanie za niego corki, odpowiedziano że na to nie było oſtatecznego zezwolenia Oycowſkiego, ani też Corki na zamęście; jeśliby zaś miał na to iaſne dowody, zoſtawuie ſię Zambrzyckiemu dochodzić ſwego prawa w ſądzie duchownym, ponieważ ta okoliczność iedynie do onego należy.

Adminiſtratorowi miaſteczka Jampola Uiewſkiemu Plenipotentowi Graffa Minszcha i Szlachty Gubernii Podolſkiey proszącemu o wrócenie pomienionego miaſteczka zaiętego ſekweſtrem za dług przez Izbę ſkarbową, albo na mieyscu onego o wydzielenie części w maiątku ſkarbowym, odeſłana prożba z rozdarciem, i roſkazem zapłacenia za odſyłkę należnych pieniędzy.

Podobnym ſposobem odeſłana prożba Szambellanowey Strzemboszowey proszącey dla męża ſwego o Staroſtwo w Gubernii Litewſkiey, na mieysce odeszłego do Pruſkiey Korony; i Polſkiego Dworu Szambellanowi Jezierſkiemu proszącemu o rychłe roz-

sądzenie ſprawy jego z rodzonym bratem o krzywdy poczynione.

z Wiednia 23. Marca, Wypis z Gazety Dworſkiey.

Dziſieysza Dworſka Gazeta naſtępuiącym ſposobem opisuie bitwy w Kraju Grisońſkim i Tirolu ſtoczone.

Odebraliśmy wiadomość że Generał Auffenberg na czele małego Korpusu woyſk Auſtryackich utrzymywał ſię pod Balzers i Luzienſteig d. 6 Marca; naoſtatek po nay uporczywszey i naymężnieyszey obronie, o godzinie 8. wieczorem, nie mogąc dać od poru przewyższaiącym ſiłom Wodza nieprzyiacielſkiego, pomienione ſtanowiſka muſiał opuścić.

D. 7. ponowił attak Generał Maſsena świeżym i w liczbie pomnożonym żołnierzem; Hrabia d' Auffenberg od Steig i Zollbrucke uſtąpił do ſtolicy Grisonow Coire przy nieuſtaiącym z Armat i ręczney broni ſtrzelaniu. Tu widząc ochotę i nieuſtraszone męſtwo żołnierza ſwoiego, wodz Auſtryacki raz ieszcze potkać ſię z Francuzami poſtanowił, iuż ruszała naprzod dywizya, gdy niespodzianie przez Generała Massenę napadnioną zoſtała. W tey bitwie Auffenberg nieszczęściem doſtał ſię w niewolę; pozoſtały bez wodza żołnierz, miaſta Coire nie bronił.

Oświadczył głośno Generał Oudinot. że woyſka Francuzkie w tych bitwach ſtraciły do 4. tyſięcy wybornego żołnierza; co tyleż prawie uczyni, jak wiele Auſtryakow liczył pod kommendą ſwoią Hrabia d' Auffenberg na zaſłonę kraju Grisońskiego; z tąd wnieść łacno, jak były przesadzone rapporta nieprzyiacielskie, ktore Niemcow w niewolę zabranych, do 8. i więcey tyſięcy niedawno liczyły.

D. 14. Marca attakował nieprzyiaciel pod Martinsbrucke Połkownika Knesewich; było Francuzow 5 tyſięcy; bitwa długa i uparta; woyska Cesarskie mężnie walczyły; nieprzyiacielowi przemoc i liczba na nic ſię nie przydały; cofnąć ſię muſiał. Nie wiadomo, czyli i iak rychło pomnożywszy woyska swoie, attak ponowi na pomienione ſtanowisko.

General Baron de Laudon d. 15 ſtał niedaleko Bormio w kraiu Tridentſkim, utrzymuiąc pilnie kommunikacyą z Engedein doliną. Waleczni i wierni Tirolczykowie zewsząd ruszyli, maiąc wspierać woyſka Cesarſkie. D. 16 pomieniony Generał był attakowany; chociaż nieprzyiaciel kilkakroć do szturmu powracał przez dzień cały, chociaż nowe coraz, na mieysce zmordowanych, regimenta do boiu przywodził, nie mogł przecie żadnym sposobem opanować Bormio.

Lecz nazaiutrz przybywszy w przewyższaiących siłach, potrafił nakoniec odeprzeć Auſtryakow. Dwie diwizye Francuzkie, od 20 do 25 tyſięcy żołnierza wynoszące, wtargnęły do doliny Engedein. Ta okoliczność ſtała ſię powodem Generałowi en chef kommenderuiącemu w Tirolu, de Bellegarde, wyſłać część znaczną rezerwy swoiey do Wintschgau, ażeby na wszelkie przypadki gotową była.

Generał zaś Laudon w rapportach swoich d. 17 donosi, że nieprzyiaciel tegoż dnia pod Nauders i Martinsbrucke uderzył na Generała Alcaini, usiłuiąc mianowicie przełamać ſkrzydła iego; lecz po kilkakrotnym szturmie, męſtwem i ſtałością woyſk Cesarſkich odparty zoſtał. Tegoż czasu 600 Francuzow przez Spiesberg i Muththal weszło, chcąc zaiąć ſtanowiſko Finſtermunz leżące za Nauders; lecz poſtrzeżeni przez Auſtryakow, otoczeni zewsząd, broń rzuciwszy uciekli. W tey pogoni zwycięzca zabrał ieńcow 347. Oprocz tego Hrabia de Bellegarde pisze, iż d. 15 wzięliśmy Francuzom Generała Mainony, 15 Officyerow i 100 żołnierza.

Wszyſtkie woyſka Cesarſkie ze wszyſtkich Prowincyi dziedzicznych ruszyły do Włoch lub Bawaryi. Nowo wyznaczony Kommendant en chef armii w Prowincyach przedtym Weneckich rozłożoney Hrabia de Welas umarł w Leoben; powiadaią że Xiąże de Lichtenſtein mieysce iego zaſtąpi, inni twierdzą że Arcy Xiąże Karol przeydzie do Włoch, w Bawaryi zaś i Szwabii na czele woyſk Auſtryackich ſtanie Feld-Marszałek Xiąże de Cobourg.

Angielſki Poseł Tomasz Grenville wkrotce tu ieſt spodziewany z Berlina; w całey Monarchii Auſtryackiey nowy werbunek nakazano. Kapitan Sidney Smith wyszedł pod żagle z Conſtantinopola do Rodu, gdzie ma wziąć na okręta 20 tyſięcy żołnierza na wyprawę przeciw Egiptowi. We Włoszech nad rzeką Adige Auſtryackie woyſka ruszać zaczęły; na iezioro Garda z Wenecyi wiele maytkow dobranych poſłano.

z Londinu 8 Marca z Gazety Hamburgſkiey.

Z Cork odbieramy wiadomość, że Admirał Kingsmill otrzymał roſkaz bydź gotowym do wyiścia pod żagle ze wszyſtkiemi okrętami, iakie ma pod kommendą w pomienionym porcie. Angielſkim woyſkom, ktore w okolicach są rozłożone, zalecono w pole wyſtąpić. Podobno boiaźń Francuzkiego wtargnienia, była powodem do tey oſtrożności. Dwor nasz dnia iutrzeyszego bierze żałobę po chwalebney pamięci Xiążęciu Frideryku d' Orange.

Z Indyi Wschodniey donoszą, że narod Bencolas zwany przedſięwziął był nie-

dawno zaiąć twierdzę Portugalską Terracoil w bliskości miasta Goa położoną; ieden z garnizonowych żołnierzy przyrzekł 60 nie przyiacioł nocą do niey wprowadzić; postrzegł zdradę kommendant; dał hasło woysku swoiemu, i wpuszczonych B. ncolas wszystkich do iednego wyciąć kazał.

Parlament Irlandzki, iakesmy przewidzieli dał moc zupełną Wice Królowi Margrabiemu Cornwallis na utrzymanie spokoyności kraiowey, i karanie buntowników. Admirał Lord Duncan który do zdrowia przychodzić zaczoł. ma znowu obiąć kommendę flotty na morzu północnym krążącey. Dwór Hiszpański Lisbońskiemu miał oswiadczyć, że wprowadzenie woysk obcych do Portugallii poczyta za wypowiedzenie woyny.

z Paryża 15 Marca z Gazety Frankfortskiey

General en chef armii Włoskiey i Neapolitańskiey Scherer iadąc do Medioanu, odwiedził mieszkaiącego teraz na wsi poprzednika swoiego Joubert, i kilka bardzo długich konferencyi z nim odprawił, chcąc mieć potrzebną wiadomosć o stanie tego kraiu, którego urządzenie i obrona iemu dziś są poruczone. Wzioł sobie do pomocy znaiomego Generała Hattry, co niedawno kommenderował nad Renem i w Hollandyi.

W Porcie Brestenskim wielkie odmiany poczyniono. Kontr Admirał Delmotte został naywyższym Kommendantem flotty tamże uzbroioney; Bedout i Courana pod nim służyć, i diwizyom przywodzić maią. Liczba okrętow, z których flotta się składa, nie iest wiadoma; równa niepewność, czy li Minister morski potrafił zgromadzić liczbę maytkow potrzebną do wyprawy; ieńcow naszych w Anglii iest ieszcze nie zamienionych 30 tysięcy.

W pismach naszych znayduiemy następuiącą wzmiankę o rozruchu Piemontskim; wybuchnoł w Acqui, rozszerzył się do bram Alexandryiskich. Zgromadziło się wieśniakow 15 tysięcy; żywność wziowszy z dniową w pole ruszyli: w Acqui ieden batalion Francuzki stał załogą; ten poszedł w niewolę, i rozbroiony został. Kommendanta, iak mowią, zamordowano, Alexandryiską twierdzę do poddania się wezwano.

Przyczyną powstania, według ich powieści iest strata którą poniesli na monecie papierowey. General Grouchy wyiechał z Turinu, maiąc stanąć na czele woyska, które wysłał dwóma pierwey dniami na zgaszenie szerzącego się ognia. Jakoz słychać że część insurgentow porażoną została. Z arsenału stołecznego wzięto wiele armat. Wieśniacy bez wodzow i oręża nie potrafią długo walczyć przeciwko regularnemu żołnierzowi.

Dnia wczorayszego wieczorem Direktoryat odebrał Urzędowe rapporta o zwycięstwach Generała Massseny w Grisońskim Kraiu; zastanawiać się nad niemi nie potrzeba, ponieważ wszystkie szczeguły z kąd inąd są iuż wiadome. Dzis z Manheimu przybył Kuryerem pierwszy Adiutant Generała Bernadotte, szukaiąc dla tego wodza nowych Instrukcyi. O czynnościach Armij Szwabskiey nic nie wiemy do tych czas.

Powiadaią że Generał Championnet nie chce słuchać rozkazow Direktoryatu naszego, ani woyska Neapolitańskiego odstępować. To pewna, że podzisdzień wiadomości ze Włoch nie odebrano o aresztowaniu iego. Biega pogłoska, iż pisząc do władzy wykonawczey na początku teraznieyszego Miesiąca, dawał ieszcze sobie tytuł Generała en Chef Armij swoiey; rzecz ta w krótce obiaśnić się musi.

Generał Grouchy do Kommissarza Eyman w Turinie pisał list następuiący, w którym znayduią się ciekawsze okoliczności rokoszu w Piemoncie podniesionego.

Wczora, 2 Marca, buntownicy opuścili Miasto Nizza, trzema godzinami przed moim wkroczeniem. Patrioci mężnie postępowali daiąc im odpor, gdy twierdzę zaiąć chcieli. Dziś poszedłem do Acqui; tamże przybyła kolumna z Alexandryi wysłana. Bramy wnet otworzono; więzniom Francuzkim wolność przywrócilem. Podiazdy rokoszanow, które z regularnym Zołnierzem w otwartym polu walczyły w pień wycięte zostały.

Ktokolwiek zbroyny dostał się w niewolę, był nie mieszkaiąc rozstrzelany. Na czele innych Porta, lekarz wodz buntownikow. Miasteczko Stavi, gdzie iednego z naszych Officyerow zamordowano, zpalić kazałem. Już więc Rokoszanie powracaią do domow swoich; a chociaż gromady niektóre pod bronią zostały, rozumiem przecie, iż strafzliwe przykłady, iakich były świadkami, staną się dla nich zbawienną przestrogą.

Tak wszystko rozrządziłem, że dowodzce buntu długo utaionemi bydź nie mogą. Wyznaczyli Kommendanta i Urzędnikow municipalnych w Acqui; mam wszystkich w ręku; nikt bezkarnie Rokoszanom przywodzić nie będzie. Zostawię gdzie każe potrzeba, dostateczne siły na utrzymanie wnętrzney spokoyności Piemontu; co gdy się stanie, sam niezwłocznie powrócę do Turinu.

Od Granic Włoskich 9. Marca z Gazety Frankfortskiey.

Na morzu, które oblewa Włoską Krainę panowała niedawno burza straszliwa, w którey wiele rozmaitych okrętow zgineło. Campo Formio Fregata Francuzka od 28.

Armat, między innemi na piaſkach oſiadła w Adriatyckiey odnodze; Ekwipaż iednak wyratowano. Niedaleko uyiścia Tibru galerę Neapolitańſką zabrali Francuzi; bliſko Wenecyi dwa inne ſtatki; z portu Góro wyſzła pod żagle Flotylla Cyzalpinſka z wielu ſzalup złożona, na taiemną wyprawę.

z Florencyi 9. Marca z Gazety Frankfortſkiey.

W oſtatnią Niedzielę zdarzył ſię u nas przypadek bardzo przykry, zwłaſzcza w teraznieyſzych okolicznościach. Scepeau Officyer Francuzki, który nie odſtępował Króla Jmci Sardyńſkiego, aż póki nie wyſzedł pod żagle z Liworny, przybywſzy do tey ſtolicy niedawno, zſiadł z konia, i ſzedł pieſzo prowadząc onego za ſobą; zgromadziło ſię wiele poſpolitwa, koń snadź przelękniony wyrwał ſię i pobiegł ulicą.

Z tąd wielkie zamieſzanie i nieporządek: podobno kilka Oſob obrażonych zoſtało; niektorzy napadli na Officyera Francuzkiego; ten od nich wiele ucierpiawſzy, na Hauptwach zaprowadzony, po krótkiey explikacyi wypuſzczony zoſtał. Rząd uwiadomiony o wſzyſtkim, kazał areſztować ſprawcow rozruchu. General Lemoine przed kilko dniami iechał przez naſzą Stolicę powracaiąc z Paryża do Rzymu.

Dziś mamy w Mieście bardzo wielu Francuzkich Officyerow; Woyſka Republikantſkie przez kray naſz idą bez żadney przeſzkody na wſzyſtkie ſtrony; przyczyna tych obrótow nie wiadoma. Liſty z Liworny donoſzą, że z Gibraltaru do Palermo zawinela eſkadra Angielſka; na niey znaydowało ſię 7 tyſięcy Zołnierza; tym na ląd wyſiąść, i wſzyſtkie twierdze zaiąć kazano Czekano w teyże ſtolicy na przybycie Flotty zkombinowaney.

z Medyolanu 11. Marca z Gazety Frankfortſkiey.

Generał en Chef Scherer przybył do naſzey ſtolicy. Generał Baron de Mack d. 8. wyiechał, iak powiadaią, do Brianſon, Officyerom Niemieckim, którzy z nim byli, pozwolono do Oyczyzny powracać; przy Generale zoſtał ieden tylko z Adjutantow iego; Inſurrekcya w Montferracie, przytłumioną zoſtała. Wiele oſob areſztowano, między innemi Generała Colli. w Acqui i mieyſcach przyległych liczny garnizon zoſtawiono, dla zapobieżenia nowym rozruchom. Generał Grouchi z Acqui d. 5. wyiechał do Turinu.

z Werony 13. Marca z Gazety Frankfortſkiey.

Liczna Dywizya Woyſk Ceſarſkich obozem ſtaneła pod murami naſzemi; Miaſto obleżonym ieſt ogłoſzone, wały i twierdze Artylleryą oſadzone, słowem uczyniono wſzyſtko, czego potrzeba do obrony przyzwoitey. Mieliśmy iuż utarczki z Francuzami. Strzelce Mahoni ſzczęśliwie potkali ſię pierwſi: nieprzyiaciel utracił 40. ludzi zabitych lub ranionych; z drugiey ſtrony Francuzom powiodło ſię napaść pikietę Auſtryacką, która ſię ſkładała z 9. ludzi, i w niewolę zabrać.

z Wenecyi 14 Marca z Gazety Frankfortſkiey.

Dnia dziſieyszego z naszey ſtolicy wysłano tysiąc grenadyerow, którym kazano przyłączyć ſię do woyſka ſtoiącego w Trevilso i Caſtefranco, zkąd razem póydą do Legnago. Kapitan okrętu przybyłego z Corfoü do Rovigo, potwierdza dawnieyszą wiadomość, że po długim bombardowaniu, Kommendant Francuzki muſiał naoſtatek poddać wyspę d. 4 na diſkrecyą. To pewna że część zkombinowaney eſkadry zamyka teraz port Ankońſki.

z Raſtadu 16 Marca z Gazety Hamburgſkiey.

Przybyły niedawno Auſtryacki Officyer, wiadomość przywiozł iż śrzodek armii Generała Jourdan, zupełnie porażony zoſtał przez Arcy-Xiążęcia Karola: reszta zaś iak nayśpieszniey uſtępowała do kraiu Szwaycarſkiego. Tenże Officyer powiada, iż Massena pobity ieſt przez Generała Hotze, a Generałowi Casabianca tak nieszczęśliwie poszła wyprawa z Valteliny do Grisonow i Tirolu, iż z całey armii ledwie trzech ludzi uciekło. Te wiadomości potrzebuią potwierdzenia.

Mówią, że lewe ſkrzydło armii Generała Jourdan, opasane ieſt przez Auſtryakow w Kniebis, a 14 tyſięcy iazdy Cesarſkiey do Gengelbach przybyło. Biega pogłoſka, o przenieſieniu dziś wieczorem do Offenburga główney kwatery Francuzkiey. Rano o 6 godzinie w Strasbourgu na trwogę uderzono; miaſto oblężonym ogłoszone; wszyscy obywatele broń wziąć musieli; młodzież nowo zaciężną, iaka ſię w bliſkości znalazła, iak nayrychley do Kehl wysłano.

z Frankfortu 17 Marca z Gazety Hamburgſkiey.

Liſty z Raſtadu d. 16 pisane donoszą, że Arcy-Xiążę Karol d. 14 attakował śrzodek armii Generała Jourdan, i zupełnie przełamał, co Francuzow do odwrótu przynagliło; oſtatki porażonego woyſka w naywiększym nieporządku do Kehl uſtępuią; prawe zaś ſkrzydło, według świadectwa tychże liſtow Raſtadſkich, przez Bazileę powraca do Oyczyzny.

Reszta w Dodatku.

Nro 54.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

z Wilna VS 30. Marca N.S. 10. Kwietnia 1799. we Srzode.

Dokończenie z Frankfortu.

D. 18. Przez sztafetę odbieramy wiadomość, że armia Generała Jourdan zupełnie porażona została. Arcy-Xiąże Karol aatakował sam śrzodek oney, i pokonał. Bitwę stoczono d. 15. Niedobitki do Kehl uciekaią. Lecz ponieważ wszystkie et wiadomości nie są przysłane z główney kwatery Arcy Xiążęcia, czekać będziemy rapportow urzedowych.

z Kempten 14 Marca z Gazety Hamburgskiey.

O bitwach pod Feldkirch stoczonych między diwizyą Generała Massenny, i woyskiem Austryackim pod kommendą Generała Hotze, to tylko wiemy że krwawe i zacięte były. Z Cesarskiey strony regiment Brechainville naywięcey szkodował. Nieustannie Hotze odbiera nowe posiłki, Xiąże Reuss wczora poiechał do Bregenz; Generał Lindenau, do Isny. Główna kwatera Arcy Xiążęci w Ochsenhausen; przednie straże Cesarskiego woyska są w Kiedlingen, Francuzkie w Moskirch.

z Hagi 19 Marca z Gazety Hamburgskiey.

Direktoryat Batawski odebrawszy przed kilko dniami od posła swoiego w Paryżu wiadomośc o wypowiedzianey woynie przez Francuzow Cesarzowi Jmci i Wielkiemu Xiążęciu Toskańskiemu, doniosł o tym Izbom prawodawczym. Dziś Generał en chef Brune z całym Sztabem pośpieszył do Hollenderskiey Brabancyi; można ztąd wnosić, że iemu są zlecone urządzenia stosuiące się do blisko następuiącego marszu woysk Francuzkich, które u nas stoią; wkrótce iednak Brune powraca do Hagi.

General Daendels przybywszy z Paryża, częste miewa konferencye z Direktorami i Ministrem woiennym. Postrzegamy odtąd w kraiu całym niezwykłe obroty. Część naszey załogi wynidzie do Leydy i Utrechtu, zastępniąc woysko z tamtąd daley posłane. Wydane są roskazy, ażeby 10 tysięcy Francuzow z Batawskiego żołdu ruszało w pole; kawaleryi część odeszła z Delft i Rotterdamu; piechota wynidzie, iak tylko z Paryża nam przyprowadzą równą liczbę nowo zaciężnych.

z Lucerne 13 Marca z Gazety Frankfortskiey.

Odebraliśmy rapport o wyprawie do kraiu Grisońskiego przez Generała Lecourbe przedsięwziętey. D. 5 na czele 12 tysięcy żołnierza wyszedł z Bellinzone, zmierzaiąc do doliny Misox; i po krótkiey utarczce zpędził przednie straże nieprzyiacioł; d. 6 i 7 szedł daley, a po dwóch bitwach zaciętych, wtargnoł przez S. Bernard do Rheinwald. W Poschiabo, Bergvell i Splugnerberg attak był od Francuzow zmyślony.

Liczba ich wynosiła 16 tysięcy, w Waltelinie pod kommendą Generała Casabianca; ten wpaść postanowił w góry Tyrolskie; lecz o wyprawie iego dotąd nic nie wiemy. Generał Loiseau przywodził 600 Francuzom, którzy, iakeśmy iuż donieśli, z Urseren do Dissentis przedrzeć się usiłuiąc, od wieśniakow Grisońskich porażonemi zostali; połowa ich w bitwie poległa, reszta do Urseren powróciła.

z Friburga w Brisgau, 14 Marca z Gazety Frankfortskiey.

Francuzi nowemi rekwicycyami kray ten uciskać zaczynaią. Kazano do obozu dostarczyć; 1200 wołow, 7500 cetnarow pszenicy, 3600 żyta, 12 tysięcy siana, 4 tysiące słomy, 96 tysięcy miar owsa, 30 tysięcy butelek wódki, 320 tys: liwrow gotowym groszem.

z Stuttgardu 17 Marca z Gazety Frankfortskiey.

Francuzkie woyska oddalaią się coraz bardziey z okolic naszych; ledwie 3 tysiące żołnierza zostawiono w Rothweil i mieyscach przyległych. Zdaie się, iż Generał Jourdan zamyśla armią do kupy zebrać, mianowicie na prawym skrzydle iednocząc się ściśle z diwizyą Masseny. Zatym zbliżył się do granic Szwaycarskich; według ostatnich rapportow, główną kwaterą miał w Engen o mil 6 od Schaffhausen, Austryacy

do Stockach poſtąpili; zatym wkrótce bitwy ſpodziewać ſię należy.

z Manheimu 18. Marca z Gazety Frankfortſkiey.

General Bernadotte wczora tu przybył; dziś odebrawſzy gońca z obozu Jourdana, rozkazał natychmiaſt, ażeby o bombardowaniu Philipsburga myśleć przeſtano. Uważamy że to czyni iuż raz drugi. Kilka Regimentow konnych i pieſzych niedawno u nas Ren przeſzło.

z Conſtantynopola 20. Lutego z Gazety Frankfortſkiey.

Od kilku dni przygotowania woienne w naſzey ſtolicy czynić zaczęto z większym niż dawniey pośpiechem. D. 6. zwołano nadzwyczayną radę. D. 7. W. Wezyr był u Muftego. Tegoż czasu Sidney i Spencer Smith mieli u niego audiencyą. w nosiemy że proiekt ułożeny między Portą i Dworami z przymierzonemi, przyidzie do ſkutku. Biega pogłoſka, że 3. okręta Francuzkie, do Corfou prowadząc Diwizyą Zołnierza lądowego, burzą zapędzone zoſtały w odnogę Lepanto: z kąd nie mogąc iuż uciekać, czynią przygotowania do obrony na górach bliſkich Salone.

D. 16. Tatarowie przysłani od Seraſkiera Siryiſkiego Gezzar Baſzy, wiadomość przynieśli, że nie tylko przyiol nay wyżſzą kommendę Armij maiącey dokazywać przeciwko Generałowi Buonaparte, ale nawet iuż do Egiptu 50. tyſięcy Zołnierza wysłał, z reſztą zaś ſam iak nayrychley pośpieſzy. Powiada że mieć będzie 100. tyſięcy Zołnierza; proſi o 20. tyſięcy Kies, obiecuiąc woynę prędko dokończyć.

Ottomańſka Porta, chcąc onemu w tym ważnym dziele dopomodz iak nayſkutecznie, kazała zabrać na okręta 1500. Kanonierow, wiele polowych Armat, i potrzebne ammunicye. Sidney Smith d. 16. wyſzedł pod żagle; lecz wiatr południowy przymuſił onego rzucić kotwicę przy 7. Wieżach Powiadaią, że Kapitan Baſza na święto Bayramu przybędzie do naſzey ſtolicy.

z Bruxelles 15. Marca z Gazety Frankfortſkiey.

Część więkſza garnizonu naſzego wyſzła, maiąc przyłączyć ſię do Armij obſerwacyiney nad Renem pod kommendą Generała Bernadotte. Rozmaite Regimenta konne i pieſze w powiecie Campine rozłożone, odebrały rozkaz iść także do Renu, i wſzyſtkie iuż poſzły. Spodziewamy ſię na to mieyſce nowych półkow ze Francyi. Nie które posłano do Oſtendy, Dunquerque Nieuport, i innych Miaſt nadmorſkich.

z Bazilei 16. Marca z Gazety Frankfortſkiey.

Temi dniami wiele bitew ſtoczono w okolicach Rheineck i Feldkirch; dotąd nie ma pewney wiadomości, przy kim zwycięztwa. Adminiſtracya armii Generała en chef Jourdan do naszego miaſta wkrótce ma przybyć; owszem cała armia zbliża ſię nieznacznie do granic Szwaycarskich.

z Strasburga 17. Marca z Gazety Frankfortſkiey.

Dnia wczorayszego rozeszła się pogłoſka w mieście, że patrole Auſtryackie widzieć ſię dały w dolinie Kinzing. Powiadano przytym, że cała armia zbliżyła ſię do jeziora Conſtancyeńskiego, a General Jourdan przeniosł główną kwaterę do Schaffhausen. Te wiadomosci obywatelow zatrwożyły. Adminiſtratorowie i municypalni nieuſtaiące poſiedzenia zagaili, układaiąc wcześnie proiekta z Generałem kommenderuiącym do obrony miaſta, jeśliby nieprzyiaciel w znaczney liczbie pod Kehl ſtanoł.

Milicyom i gwardyi narodowey miaſt i wſi okolicznych w zupełney gotówości bydź kazano. Dziś General Chateauneuf Randon wydał proklamacyą, wzywaiąc wszyſtkich obywatelow niższego i wyższego Renu do obrony pospolitey. Zbliża ſię, powiada, nieprzyiaciel, jak mówią, chcąc mianowicie na Strasburg uderzyć; nie potwierdziła ſię ieszcze wiadomość, nam iednak trzeba koniecznie bydź w zupełney gotowości na wszelkie przypadki.

Alquier bywszy Poseł Francuzki w Munich, dziś wieczorem tu przybył, przeprowadzony od wydziału jazdy Auſtryackiey, Bacher powracaiąc z Ratisbony, znaydował ſię w główney Kwaterze Generała Jourdan, która ieſt, jak mówią, w Stockach; wczora przez Offenbourg pośpieszył do Raſtadu. Bardzo wiele milicyi i gwardyi z miaſt okolicznych do nas przybywa, Garnizon twierdzy Kehl znacznie pomnożony zoſtał.

Od Granic Szwaycarſkich 18. Marca z Gazety Frankfortſkiey.

Armia Francuzka zbliża ſię do granic Szwaycarſkich. Według liſtow z Auſzpurga, Arcy Xiąże Karol miał d 14. główną kwaterę w Mindelheim, z kąd ſam do Bregenz pośpieſzył. Moſty na Dunaiu pod Dillingen, Blindheim. Donawerth, i wyżey Ulm rozebrano. Z S. Gall d. 9. donieſiono, że do tego Miaſta przyſzło 50. wozow z ranionemi Francuzami.